అమోఘ వచనం

ఒకనాటి సాయంకాలం బ్రహ్మకూ ఆయన భార్యామతల్లి అయిన సరస్వతికీ చిన్న వాగ్వాదం ప్రారంభమయినది.

"ఏమండీ, సృష్టికర్త అనే ఖ్యాతి యావత్తూ మీకే వచ్చిందిగాని నా కెందుకు రాలేదు?" అన్నది సరస్వతి.

"సృష్టి చేసింది నేనేగా?" అన్నాడు బ్రహ్మ.

"నేనుమాత్రం మీకు సహాయపడలా?"

"సృష్టి చెయ్యటంలోనా? ఎట్లా?"

"మీరు సృష్టించిన మానవులకు వాక్కు ప్రసాదించింది నేనుకాదూ?"

"అయితేమటుకు?"

"నా ప్రభావంచేత మానవుడు సృష్టిలో సర్వోత్కృష్టుడుగా పరిణమించలా? ఇతర సృష్టినంతా అతిక్రట్టి, తనే ఒక బ్రహ్మయి తనకుతానే సృష్టి చెయ్యటం నేర్వలా? ఆ ఖ్యాతి న్యాయంగా నాదికాదూ?"

పురాణ దంపతుల్లో అంతఃకలహాలు బొత్తిగాలేని సంసారం బ్రహ్మదేవుడిదే. అటువంటి అన్యోన్య దంపతులు ఈ స్వల్పవిషయంమీద కలహించుకోసాగారు. బ్రహ్మదేవుడు తన భార్య తనమీదికి పోటీవస్తున్నందుకు అసూయపడ్డాడు.

తన భర్త తనని అన్యాయం చేస్తున్నందుకు రోషం తెచ్చుకున్నది సరస్వతి. మాటమీద మాటపెరిగి సరస్వతీ-బ్రహ్మల కలహం మిన్నుముట్టింది.

ఈ సమయంలో దేవుడల్లే నారదుడు అక్కడికి వచ్చాడు.

ఇతిహాసం నారదుడికి రెండు విషయాల్లో అన్యాయం చేసింది. అతనికి 'లోకసంచారి' అనేపేరు అకారణంగా వచ్చింది. అతను నిజంగా తిరుగుబోతు

కాదు. మన రిపోర్టర్లకంటే, మన భీమా ఏజంట్లకంటే, తారలను బుక్ చెయ్యటానికీ, షేర్లు పోగుచెయ్యటానికి మన ప్రొడ్యూసర్లకంటే, వైత్యపుదడ వచ్చినప్పుడు మన తలకాయలకంటే, చాలాడబ్బు ఒక్కసారిగా చూసినప్పుడు మన కళ్ళకంటే, పిక్చరు రిలీజునాడు మన డైరెక్టర్ల బుర్రలకంటే ఎక్కువ తిరిగేవాడు కాడు నారదుడు. కాని ఆయన ఎక్కడికిపోయినా పనిమీదపోక, 'ఊరికనే' వెళ్ళేవాడు గనుక అతనికి తిరుగుబోతనే బిరుదనామం వచ్చింది.

నారదుడు కలహప్రియుడుకూడా కాడు. ఆయన తనంతట తను ఏ పోట్లాటా ప్రారంభింపజేసి ఎరగడు. మీదు మిక్కిలి ఆయనవు పోట్లాటలు తుదముట్టించటం హాబీ. అయితే ఏ జాడ్యమైనా కొంత ఉద్రేకించినమీదట గాని సమూలంగా చికిత్స కాదు. గనుక, నారదుడు పోట్లాటలను పెంచి, పక్వానికి తెచ్చేవాడు. ఇతరులు పోట్లాటలను అణచిపెడతారు. అది ప్రమాదమని నారదు డెరుగును.

"నా మానస జననీజనకులేనో విలాపార్థం తక్కించుకుంటున్నట్టున్నారే!" అన్నాడు నారదుడు.

నారదుణ్ణి చూచోశెట్టి సరస్వతీ బ్రహ్మ తమ కలహకారణం చెప్పారు. అంతా విని నారదుడు తీర్పు చెప్పటానికి ఉపక్రమించాడు.

"తల్లిగారు సాయపడేవరకూ నాన్నగారు కలరా పురుగులూ, ప్లేగు క్రిములూ, మహామ్మారి క్రిములూ మొదలుకొని తేళ్లూ, నల్లి, కళ్లపాములూ, జెర్రులూ, తామలూ, కప్పలూ, కందిరీగలూ, కాకులూ, బొద్దింకలూ, గద్దలూ, కాళ్ళజెర్రులూ, సింహాలూ, పులులూ, కుందేళ్లూ, మొసళ్లూ మొదలైన క్షుద్ర మృగాలను సృష్టించినమాట వాస్తవమే. ఆయన సృష్టిలో తోకలేని కోతి కంటే ఉత్తమమైన జంతువు తయారుకాలేదు.

"తల్లిగారి ప్రభావంవల్ల మానవుడు వాక్కు పొందగలిగాడు. తక్షణమే వేదాలూ, ఉపనిషత్తులూ, పురాణేతిహాసాలూ, శాస్త్రాలూ, విజ్ఞానమూ, కళా, సంస్కారమూ, నాగరికతా భూమిమీదికి అవతరించినై. అనేక కోట్ల శతాబ్దాలుగా తండ్రిగారు ఒంటరిగా సాధించలేని పని తల్లిగారు బహు స్వల్ప కాలంలో ఇట్టే సాధించగలిగింది" అన్నాడు నారదుడు.

బ్రహ్మ మొహం ముడుచుకున్నది. కాని సరస్వతి మెరిసే కళ్ళతో "నారదుడు యదార్థం కనిపెట్టాడు!" అన్నది.

"అయితే" అన్నాడు నారదుడు. సరస్వతి ప్రాణం చివుక్కుమనేట్టు, "తండ్రిగారి సహాయం లేకపోయినట్టయితే మానవుడికి వాగ్దానం చెయ్యటం తల్లిగారికి సాధ్యమై ఉండేదికాదు. మానవుడంటూ ఒకడు సృష్టి అయినాక ఆవిడ ఆ మానవుడికి వాక్కు ప్రసాదించగలిగింది గాని తేళ్ళకూ, లేళ్ళకూ, కోళ్ళకూ ఆవిడ వాక్కు ఇవ్వగలిగిందా?"

"అదీగాకా" అన్నాడు నారదుడు, సరస్వతి అగ్నిపర్వతమల్లే అయిపోతూ ఉండటం గమనించకుండా. "మానవుడికి వాగ్దానం చెయ్యటంలో తల్లిగారు కొంత తొందరపడ్డదేమో ననుకోవడానికి అవకాశం కనిపిస్తున్నది. ఏమంటే, భూమిమీదికి సకల విద్యలూ, సకల శాస్త్రాలూ అవతరించినప్పటికీ అవి మానవుణ్ణి పాతిత్యంనుంచి రక్షించలేకుండా ఉన్నై. వాటి ఫలితాన్ని మానవుడు పొందలేకుండా ఉన్నాడు. క్రియకు మానవుడు తన వాక్కును అబద్ధాలాడటానికీ, తిట్టటానికీ, అవాచ్యాలూ అశ్లీలాలూ ఉచ్చరించటానికీ ప్రయోగిస్తున్నాడు. మందులమ్ముకోవటానికీ, ఎలక్షను ఉపన్యాసాలు చెయ్యటానికీ, విప్లవాలు ప్రచారం చెయ్యటానికీ ఉపయోగపడుతున్నది మానవుడి వాక్కు. పైగా మానవుడు మాట్లాడటం నేర్చి కొంత నష్టపడ్డాడు కూడాను. జంతువులు మాటసహాయం అవసరంలేకుండానే ఒకదాన్ని ఒకటి అర్థం చేసుకుంటై. ఒకజాతి మృగాన్ని మరొకజాతి మృగంకూడా అర్థం చేసుకుంటుంది. కాని మానవుడు మానవుణ్ణి వాక్కుద్వారా బొత్తిగా అర్థం చేసుకోలేకుండా ఉన్నాడు. మీకు చెబితే ఆశ్చర్యం కలగొచ్చుగాని ఒక యజమాని తన కుక్కను అర్థం చేసుకునేదానికన్న ఆ కుక్కే తన యజమానిని బాగా అర్థంచేసుకుంటుంది. ఆఖరుకు ఒకరి నొకరు అర్థం చేసుకోలేకపోవటం మానవులలో ఘనతకూడా అయింది. కావలిస్తే మానవ కవిత్వం చూడండి!"

ముకుళించిన బ్రహ్మయొక్క ముఖం తిరిగి సంపూర్ణంగా వికసించింది.

"కానీ" అన్నాడు నారదుడు, మళ్లీ ఒక కొత్తదారి తొక్కుతూ. "ఈ తప్పు తల్లిగారిదే ననటానికి వీల్లేదు. తండ్రిగారు ప్రాణికోటియొక్క ఉపయోగార్థం ఇచ్చిన శక్తులు అమోఘంగా పనిచేస్తూ ఉన్నై. అవి భుజించి క్షున్నివారణ చేసుకుంటూన్నై. నీరుతాగి దాహశమనం చేసుకుంటూన్నై.

దాంపత్య జీవనంద్వారా జాతిని విస్తరించుకొంటూన్నై. కాని మానవుడు మాట్లాడి ఏమీ చెయ్యలేకుండా ఉన్నాడు. మానవుడు బ్రహ్మ నిర్దేశాను సారం కర్మచేస్తే కర్మఫలితం వెంటనే కనిపిస్తున్నది. సారస్వతా నిర్దేశాను సారం మాట్లాడినప్పుడు ఏమీ జరగటంలేదు. తల్లిగారి వరం నిర్వీర్యమై పోయింది" అన్నాడు నారదుడు.

"ఈ తప్పు మీదే! మీరే ఇంతపని చేశారు!" అన్నది సరస్వతి, బ్రహ్మమీదికి కోడెతాచల్లే లేస్తూ.

"మానవుడికే అమోఘవచనం ఉంటే—" అని సన్నగా అందించాడు నారదుడు.

"ఉంటుంది! ఉండితీరుతుంది! ఎందుకుండదో చూస్తాను! మీరు తక్షణం మానవుడికి అమోఘవచనం ఇస్తారా, ఇవ్వరా?" అన్నది సరస్వతి.

"ఇదంతా నీ దుర్బుద్ధేరా అబ్బాయి!" అన్నాడు బ్రహ్మ నారదుడికేసి దీనంగా చూస్తూ.

"అతన్ని అంటారేమిటి? అతను బుద్ధిమంతుడు. నిజం ఎంతచక్కగా బయటపెట్టాడు! నేను మిమ్మల్ని నమ్మి మోసపోయినాను."

"నన్ను మానవుడికి అమోఘవచనం ఎట్లా ఇమ్మంటావు? కొంప పోతుంది! లోకాలు తల్లక్రిందులవుతై!"

"ఆమాట నిజమా?" అన్నది సరస్వతి నారదునితో.

నారదుడు ఆలోచన అభినయించి, తన వీణ తాలూకు మందరం మీటుతూ, "ఏ శక్తినైనా జీవి దుర్వినియోగపరిచే అవకాశం ఉంది. అందు కని సృష్టిలో—"

"ఏ శక్తిలేకుండా చేస్తామా?" అని పూర్తిచేసింది సరస్వతి.

బ్రహ్మ నాలుగు తలలతోనూ సమ్యగాలోచన చేశాడు.

"నీ సలహా ఏమిటో చెప్పరా నాయనా! నువ్వేం చెయ్యమంటే అది చేస్తాను. నామూలంగా ఎవరికి కష్టం కలిగినా నాకు బాధే! ఒకవేళ మీ తల్లి అన్నప్రకారం చేసినా, తరవాత అందువల్ల చిక్కు దాపరిస్తే ఆ తప్పు నా

నెత్తిమీదే వేసి, ఇంకో విధంగా చేస్తే చిక్కు వచ్చేది కాదంటుంది! మా ఇద్దరికీ నచ్చే సలహా ఏమిటో నువ్వే చెప్పు!"

నారదుడు మళ్ళీ ఆలోచించి, "ఒక్కసారిగా మానవులందరికీ అమోఘ వచనం ఇవ్వటంకంటే, నాబుద్ధికి, ఏఒక్కడికో, తల్లిగారు ఎన్నుకునే వ్యక్తికి అమోఘవచన ప్రసాదం చేసిచూస్తే, అది ఎట్లా పరిణమిస్తుందో చూసి, అటు పిమ్మట అవసరమైతే ఇతర మానవకోటికి కూడా ఆ వరం అమలులో పెట్టటం బాగుంటుందని ఉంది. ఇట్లా చెయ్యటం మీకు సమ్మతమేనా?" అన్నాడు.

"ఓ!" అన్నది సరస్వతి.

"నాకు తప్పేదేముందీ!" అన్నాడు బ్రహ్మ.

౨

శివన్న శాస్త్రుల్లు చాలా సద్బ్రాహ్మడు. వేదాలూ, వేదాంతాలూ పఠ చదివినవాడు. లౌక్యం ఎరగక దారిద్ర్యంలో ఉన్నాడు. ఆయనా, ఆయన భార్యా, ఏడెనిమిదిమంది పిల్లలూ ఒక పల్లెటూళ్లో ఊరిబయట ఒక చిన్న గుడిసెలో నివసిస్తూ ఉండేవారు. ఆయనకు విరోధులూ విహితులూ లేరు. అమోఘవచనం ప్రసాదించటానికి ఆయన్ను ఎన్నుకున్నది సరస్వతీదేవి.

శివన్న శాస్త్రుల్లు అలవాటుచొప్పున ఆనాడు అరుణోదయం వేళ లేచి నిత్యకృత్యాలు నెరవేర్చి, వీధి అరుగులో సంధ్యావందనం చేసుకోటానికి కూర్చున్నాడు. కాని ఆయన మనస్సు చేసేపనిలో లగ్నం కావటంలేదు. నిద్రలేచింది లగాయతూ తనలో ఏదోమార్పు కలిగినట్టు అర్థమవుతూఉండింది. పక్కమీద లేచి కూర్చుంటూనే, ఇల్లంతా కలయచూసి శాస్త్రుల్లు, "ఏమిటీ కొంప? ఇంత చిన్న ఇంట్లో పదిమంది ఉండటమేమిటి ప్రపంచానికి వైశాల్యం లేనట్టు! పెద్ద ఎకరంమేర ఇల్లుకట్టటం అసంభవమైనట్టు! వాకిళ్ళలోనుంచి వంగిపోవటమేమిటి? అరడుగుల వాకిళ్లు శాస్త్రవిరుద్ధమైనట్టు! ఈ ప్రపంచమంతా ఏమిటి? వెధవ మనుషులు! పురుగులల్లే! బురదగుంటలో చాపలల్లే! ఇందులో కొందరు దరిద్రులూ, కొందరు సంపన్నులూనూ! కొందరు తిండిలేక మాడేవాళ్లూ! పొలాలు పండనట్టు! డబ్బు ఒక చేతికే అతుక్కుపోయి ఇంకో చేతికి పొక్కుంటే పోనట్టు!... ఈ ధోరణిలో ఆయన ఆలోచనలు ఆయన

ప్రయత్నం లేకుండానే పోసాగినై. తనపేరు శివన్నశాస్త్రేమిటి? తనకు పేరెక్కడుంది? ఏమిటీ నాటకమంతా? తనని పిచ్చివాణ్ణిచేసి సాటి మానవులంతా ఆడిస్తున్నట్టు ఆయనకు అనుమానం కలిగింది. తనపేరు శివన్నశాస్త్రులని నమ్మించారు! తనంత వేదాధ్యయనపరుడు లేడని నమ్మించారు! చదివితే వాళ్ళకు వేదాలు రానట్టు! అన్నీ వట్టిదే! వాళ్ళకు వేదాలక్కర్లేదు. పిచ్చిముండాకొడుక్కై తను చదివినందుకు తన్నివిధంగా ఆడిస్తున్నారు. ప్రపంచం నిండా ఉద్యోగస్తులున్నారు, అధికార్లున్నారు, రాజులున్నారు, ఎక్కడో దేవత లున్నారు. ప్రతి వెధవా కడమ వెధవల్ని మోసం చేస్తున్నవాడే! ఎందుకూ? ఎందుకీ మోసం? తను ఏ రాజుకంటె తక్కువా? ఎందుకు తక్కువా? ఏ దేవతకంటె ఎందుకు తక్కువా? జీవితమంతా ఒక్కసారి ఋజువుకావలసిన అవసరంలేదూ? సృష్టియావత్తూ ఋజువు కావాలి! ఎవడు చూశాడు, ఎంత మోసం జరుగుతున్నదో? తనకు వేరేపని ఏముంది కనకా! సృష్టిని ఋజువుచెయ్యటం తన పనిగా ఎందుకు పెట్టుకోకూడదూ?

సూర్యోదయ మయిందిగాని తాను ఇంకా తర్పణాలు విడవలేదు. అయినా ఫరవాలేదు. సూర్యుణ్ణి ముందు ఋజువు చేయ్యాలి. తర్పణాలు విడవని కారణంచేత సూర్యుడు ఉదయించలేకపోతే అందరూ సంధ్యావందనం మానేసి సూర్యుడి అంతు కనుక్కోవచ్చునే! ఇంతకాలమూ తను ఎంత మౌఢ్యంలో ఉండిపోయినాడూ!

అతిసౌమ్యుడైన శివన్నశాస్త్రుల్లు ఇట్లా మారిపోవటం వింతలేదు. అతి బలహీనమైన గోడలుగల ఇంట్లో కొత్తగా ఒక స్టీముయంత్రం నడపసాగితే ఇల్లు తనని తను అపాయకరంగా ఆత్మపరీక్ష చేసుకోసాగుతుంది. అతిబలహీనుడైనవాడు, అరగ్లాసు సారాయి తాగినా అదే జరుగుతుంది. ఎన్నడూ ఏ శక్తీ ఎరగని శివన్నశాస్త్రుల్లుకు సరస్వతీ కృపవల్ల ఏ మానవుడూ ఎన్నడూ — ఏ యుగంలోకూడా — పొందలేకపోయిన వరం లభించింది. ఆ తాకిడికి అతని మనోబుద్ధి చిత్తాహంకారాలన్నీ ఉద్రూత లూగసాగినవంటే ఆశ్చర్యం ఏమిటి?

ఆకాశాన్ని దూసుకుని బ్రహ్మాండపు చివరలకు ఎగబ్రాకుతూన్న శివన్నశాస్త్రుల్లు ఆలోచనలకు భంగం కలిగింది. వెదురుబద్దల వాకిలి కిర్రుమన్నది. వీధిచివర ఉండే సుబ్బన్నశాస్త్రుల్లు విభూధిరేఖలు తీర్చివచ్చి "శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణేనమః" అన్నాడు. శివన్నశాస్త్రుల్లుకు తారామండలంగా మండింది.

తనకంటెకూడా బీదవాడల్లే నటిస్తాడెందుకు ఈ సుబ్బన్నశాస్తుల్లు? ఎంత బీద వాడైతే అంత భాగ్యవంతుడి దగ్గరికి పోవాలి న్యాయంగా—వాడి దారిద్ర్యం అండ అధికమైనదిగనక దాన్ని తీర్చటానికి అంత ధనికుడే కావాలి. ఈ సుబ్బన్నశాస్తుల్లు తనఇంటి కొస్తాడెందుకూ? కరణంగారింటికి పోయి ఒక బస్తా వొడ్లు తెచ్చుకోరాదూ?

"ఇంట్లో బియ్యం నిండుకున్నయోయ్ సుబ్బన్నశాస్తుల్లూ!" అన్నాడు శివన్నశాస్తుల్లు. ఆమాట ఆయన నోటివెంట అదివరకెన్నడూ రాలేదు. ఐనా ఇప్పుడది ఆయన నోటివెంట అలవాటున్నట్టే, బాగా ధాటీగానే వచ్చింది. సుబ్బన్నశాస్తుల్లు కాస్సేపు నివ్వెరపడి చూసి, శివన్నకేసి చాలాసేపు చూడ లేక వెళ్ళిపోయినాడు.

మరో క్షణంలో శివన్నశాస్తుల్లు భార్య ఆదరాబాదరా బయటికి పరుగెత్తుకొచ్చి, సమాధిలో కూర్చున్నట్టు అరుగుమీద కూర్చొని ఆకాశం లోకి చూస్తున్న భర్తతో, "ఇదేం విడ్డూరమండీ, ఇల్లంతా బియ్యమే! ఎక్కడ చూసినా మడమలోతు బియ్యం! బోలెడంత పాచిపని చేసుకోవాలిసుంది. ఎట్లా చచ్చేదీ? ఇది ఎవరుచేసిన పనంటా!" అని చేతులు తిప్పసాగింది.

తన ఆలోచన సాగకుండా తన భార్యగా వ్యవహరిస్తున్న ఈ క్రిమిల బలబలాడటం శివన్నశాస్తుల్లుకు చిరాకు కలిగించి, "నీ ఏడుపేమిటే, పిచ్చి ముండా?" అని కేకవేశాడు.

మరుక్షణం సోమిదేవమ్మగారు బావురుమని పెద్దపెట్టున ఏడుస్తూ, జుట్టు పీక్కుంటూ, మొహమంతా రక్కుకుంటూ, పళ్ళు కొరుక్కుంటూ, ఇంటి ఆవరణయావత్తూ చిందులు తొక్క నారంభించింది.

ఈ ఉపద్రవంతో శివన్నశాస్తుల్లు సైకంకాస్త వొదిలినట్టయింది. ఆయ నకు భార్యవాలకంచూస్తే భయంవేసింది. నటిస్తున్నదా అనుకున్నాడు. కాని ఆవిడ అమాయకురాలు, మహాసాధ్వి, అల్లరిమనిషి ఎంతమాత్రమూ కాదు. తల్లి స్థితిచూసి పిల్లలంతా పెద్దపెట్టున ఏడవసాగారు. ఒకమూలనుంచి ఊళ్ళోవున్న జనమంతా వింత చూడటానికి పోగవుతున్నారు. అందరూ తలోప్రశ్నా వేస్తు న్నారు. కొద్దిసేపట్లో శివన్నశాస్తుల్లు భార్యకు ఎవరో చేతబడి చేశారనీ, దయ్యంపట్టిందనీ, పిచ్చెత్తిందనీ, శివన్నశాస్తుల్లు ప్రొద్దున్నే లేచి పెళ్ళాన్ని కొడితే ఆవిడ నురుగులు కక్కుకుంటూ పడిపోయిందనీ, ఆవిణ్ణి కిందపెట్టారనీ

రకరకాల వార్తలు గ్రామమంతటా వ్యాపించినై. మంచాల్లోపడి తీసుకుంటున్న వాళ్లు సయితం కాళ్ళీడ్చుకుంటూ, కర్రలసహాయంతోనూ, మరొకరిని ఆధారం చేసుకుని ఈ వింత చూడవచ్చారు.

భూతవైద్యుడొకాయన ఒకమూల ముగ్గువేస్తున్నాడు. వైద్యుడు రోగినాడి పరీక్షించి నాడిదోషం ఏమీ లేనందుకు ఆశ్చర్యపడుతున్నాడు. షుమారు రెండువందల యాభైమంది శివన్నశాస్త్రులును ఒక్కసారిగా రెండు వేల అయిదువందల ప్రశ్నలు వేస్తున్నారు. ఆయన ఎవరికని సమాధానం చెబుతాడు? ఎవరికి చెప్పటానికైనా జరిగినదేమిటో తనకైనా అర్థమయితే కద? ఈ అల్లరిలో "అమ్మోయ్! అమ్మా!" అని పిల్లల ఏడుపూ!

"ఊరుకోండ్రా! మీనోళ్లు పడా!" అని శివన్నశాస్త్రులు పిల్లల్ని కోప్పడ్డాడు. అంతటితో వాళ్ళగోల అణిగింది.

కాని మిగిలినవాళ్ళింకా రణగొణధ్వని చేస్తూనే ఉన్నారు. అకస్మాత్తుగా శివన్నశాస్త్రులుకు ఆ జనంమీద చెప్పరాని రోత పుట్టింది. దోమలు, కొంకిపురుగులు!

"ఎందుకు మీరంతా ఇక్కడా?" అని అరిచాడు శివన్న.

"అయ్యో పాపం, నీ భార్య అంత ఇక్కట్టులో ఉంటే—"

"నా భార్యకేం రోగంలేదు, మీకూ ఏం రోగంలేదు. ఎట్లావచ్చినవారట్లా పొండి!" అని శివన్న గద్దించాడు.

వెంటనే సినిమాలో రివర్సు పాటులోలాగా వచ్చిన జనమంతా వెనక్కు నడుచుకుంటూ ఎవరిళ్ళకు వారు వెళ్ళిపోయినారు. రకరకాల జబ్బులతో తీసుకుంటూ వచ్చినవారికి, ఇంటికిపొయ్యేటప్పటికి రోగాలు నయమై ఉన్నై.

శివన్నశాస్త్రి భార్యకూడా గారడీచేసినట్టు మామూలు మనిషి ఐంది. ఆవిడ తడికళ్లు ఆర్చుతూ, "ఏమిటండీ. ఏం జరిగిందీ? నా మనస్సంతా గందరగోళంగా ఉందే! ఏదండ్రా. పిల్లలూ! చద్దన్నాలు పెట్టుకుతినండి. నేనిల్లంతా బాగుచేసుకోవాలి...అయ్యో! అదేమిట్రా? అట్లా గుడ్లుపెట్టుకు చూస్తారేం? కాస్త ఈ పిల్లల సంగతేమిటో చూడండీ! నాకు భయం వేస్తున్నదీ! పలకరేమ్రా?" అని వాపోవసాగింది.

అసలే చికాకుగావున్న శివన్న, "ఊరుకోవే! మీ అమ్మకు సమాధానం చెప్పరేంరా? చెప్పండి!" అన్నాడు.

"పెట్టుకు తింటామమ్మా!" అన్నారు పిల్లలు.

శివన్న శాస్త్రుల్లుకు నీరసం వచ్చేసింది. ఆయనకిప్పుడు ఏమీ ఆలోచించాలని లేదు. ఏమీ చెయ్యాలని లేదు. ఇదేదో తనకు దుర్దినంలాగుంది. నిద్ర లేచింది. తను విన్న మాటలకుగాని చూసిన విషయాలకుగాని అర్థం లేదు. అందుకాశ్చర్యపడే ఓపికకూడా లేదిప్పుడు. చాలా కాలంక్రితం తన తండ్రి పోయినప్పుడు తన మనస్థితి ఇట్లాగే ఉండింది. తనకుకూడా చచ్చిపోవాలని పిస్తుంది. ఈ క్షణాన మైకంకమ్మి ఆ మైకం ఎప్పటికీ వదలకుండా ఉంటే బాగుండును. అప్పుడే మైకం వస్తున్నట్టే ఉంది — ఇవాళ లేచి తను విన్న అర్థంలేని మాటలు! చూచిన అర్థంలేని విషయాలు! విన్న మాటలు! చూసిన విషయాలు! తను విన్న మాటలు! తను అన్న మాటలు—!

కమ్ముకొస్తున్న మైకం అకస్మాత్తుగా వదిలింది. ఉదయం లేచింది లగాయతు తను అన్న మాటలన్నీ జ్ఞాపకం చేసుకోవటానికి ప్రయత్నించి విఫలుడైనాడు శివన్న శాస్త్రులు. ఆ మాటలకూ తను విని చూసినవాటికీ ఏదో సంబంధం ఉన్నట్టు ఆయనకు అనుమానం తట్టసాగింది.

"ఏమండీ శివన్న శాస్త్రులుగారూ, మీ ఇంట్లోవాళ్ళకేమో గాలిసోకిందీ చేసిందీ అని ఎవరో అన్నారు. కాస్త నింపాదిగా ఉందా ?" అని వీధినుంచి కేక వినిపించింది. శివన్న తలఎత్తిచూస్తే కరణం. పొలానికి కామాలు పోతున్నాడు.

"నీకేమైనా గాలి తగిలిందేమో, మావాళ్లకేమీ లేదు!" అన్నాడు శివన్న.

మరుక్షణం కరణం గుభీలున ఆ మట్టిరోడ్డుమీద చతికిలబడ్డాడు. ఆయనకు పట్టరానంత పరాభవం అయింది. శివన్న తనను తృణీకరించి మాట్లాడటానికీ తను ఎవరో తోసినట్టు పడటానికీ ఏదో సంబంధం ఉందనుకున్నాడు కరణంగారు. కాని అది ఋజువుచెయ్యటం ఎట్లా? గుడ్డలు దులపుకుని ఆయనదారిన ఆయన వెళ్ళాడు కరణంగారు.

కాని ఇది చూసినతరువాత శివన్నకు సందేహం ఒకటి మనసులో రూపం దాల్చసాగింది. ఆయన ఎదురుగావున్న అవిశచెట్టుకేసి చూసి తన మనస్సులో, "ఈ చెట్టువిరిగి పడుగాక!" అనుకున్నాడు. నిజంగా పడుతుం దేమోనని గుండె దడదడ లాడుతున్నది. కాని చెట్టు చెక్కు చెదరకపోవటం చూసి మళ్ళీ ధైర్యం తెచ్చుకున్నాడాయన. కాని ఆ ధైర్యంవెంటే మరో సందేహంకూడా కలిగింది. దాన్ని రహితం చేసుకోవటానికిగాను బిగ్గరగా,

"విరిగిపడనే అవిశిమొక్కా!" అన్నాడు. మరుక్షణం పదిఅడుగుల ఎత్తు పెరిగిన ఆ అవిసిచెట్టు పెళ్లున విరిగిపడింది.

శివన్నకు ముచ్చెమటలు పోసినై. తనకెవరో శాపం పెట్టారు. తన నోటివెంట వచ్చిందల్లా నిజమవుతున్నది. తను ఇక నోరు కట్టేసుకోవాలి. ఆయన గబగబా లోపలికిపోయి భార్యను సమీపించి, "ఒసే, నేనొక నెల దాకా మౌనవ్రతం పట్టబోతున్నాను. నాతో ఎవరూ మాట్లాడవద్దు. నన్ను పలకరించటానికి ఎటువంటి ప్రయత్నమూ చెయ్యవద్దు. మనంటికి వచ్చినవారి కూడా గట్టిగా చెప్పు!" అన్నాడు. అటువంటిదేదో చేస్తేతప్ప తన జీవితం దుఃఖభాజనమై పోతుంది. ఒక్క జాము సేపట్లోనే ఇంత అల్లరిఅయితే జీవిత మంతా ఎట్లా గడపటం?

"మౌనవ్రత మేమిటండీ, ఎక్కడోనూ? ఎప్పట్నించి పడతారూ?" అన్నది భార్య.

"ఇప్పటినుంచే!"

అంతే, మరి శివన్న నోరు తెరవలేదు.

3

"చమత్కారం చిత్తగించారా?" అన్నాడు నారదుడు బ్రహ్మతో. "శివన్నశాస్త్రుల్లు, సరస్వతీ వరప్రసాదం జాస్తిఅయి మౌనవ్రతం పట్టాడు. అయ్యవారిని చెయ్యబోతే కోతి అయిందన్నట్టు, మనిషిని దేవత చెయ్యబోతే పశువై ఊరుకున్నాడు!"

"ఈ అపహాస్యం నాకు నచ్చటంలేదు. దీన్ని వెంటనే ఉపసంహరించే సదుపాయం చేద్దూ!" అన్నాడు బ్రహ్మ.

"మీరట్లా తొందరపడకండి. ఇది అపహాస్యమని మనం అనుకుంటే కాదు, తల్లిగారికి తెలిసిరావాలి...!"

నారదుడు సరస్వతీదేవి దగ్గరికిపోయి, "అమ్మా, వ్యవహారం వికటించింది. ఆ బ్రాహ్మడుకాస్తా మౌనవ్రతం పట్టాడు. దేవతను చెయ్యబోతే పశువై నాడని తండ్రిగారు నవ్వుతున్నారు!" అన్నాడు.

"ఆ బ్రాహ్మణ్ణి మౌనవ్రతం వెంటనే మానెయ్యమను. ఎక్కడో వాజమ్మలా గున్నాడు!" అన్నది సరస్వతి.

"అసంభవం. ఈ నెలరోజులూ చెల్లేలోపల అతను కావాలన్నా మాట్లాడలేడు. అతని నోటివెంట వచ్చినమాట—"

"నాకు తెలుసు, నాకు తెలుసు!" అన్నది సరస్వతి ఆదుర్దాగా, అటూ ఇటూ పచారుచేస్తూ. "ఈ నెలా అయినతరువాత అతని మనస్తత్వం మారితీరాలి. మనం ఇచ్చినవరాన్ని అతను ఉపయోగించాలి."

"దుర్వినియోగపరిస్తే?"

"పరచనీ! ముందు దుర్వినియోగ పరిచిగాని సద్వినియోగం జాడ తెలుసుకోలేడు ఎట్లాగూ."

"మీ చిత్తం!" అన్నాడు నారదుడు.

"విషయం ఇంతదూరం వచ్చినతరువాత నీళ్ళు నమలకు!" అన్నది సరస్వతి నిష్కర్షగా.

౪

మౌనవ్రతంతో మొహం మొత్తిపోయింది శివన్నకు. ఈ నెలలోపల అతనికి అనేక పర్యాయాలు తన వాక్కుతో అవసరం కలిగింది—వాక్ప్రభావంతోకూడా అవసరం కలిగింది. కాని అది తన అందుబాటులో లేకుండా తానే చేసుకున్నాడు. పెట్టెలో బోలెడంత ధనం పెట్టుకుని తాళంచెవి పారేసుకుని దారిద్ర్యం అనుభవించేవాడి సామెత అయింది శివన్నకు. పైగా మౌనంగా ఉండవలసి రావటం అతని బుద్ధికి ఎన్ని లక్షల ఆలోచనలో తెచ్చిపెట్టింది. తన భావికర్తవ్యమంతా నిర్ధారణ చేసుకున్నాడు శివన్న. తన కొత్త శక్తిని సమగ్రంగా ఉపయోగించుకునే మనోబలం మౌనకాలంలో సాధించాడు.

వాక్కు లభ్యమైన మరుక్షణం శివన్న అదృశ్యమైపోయినాడు. అతను తనకు చిరునామా లేకుండా చేసుకున్నాడు. తానే భగవంతుడు. తన ఉనికి ప్రపంచం. తనే శక్తిస్వరూపుడు. బ్రహ్మసృష్టి యావత్తూ తన వాక్కుకు లోనిది. మామూలు సంపర్కాలు—తన ఇల్లూ-వాకిలీ, భార్యా-బిడ్డలూ, కులమూ-గోత్రమూ విసర్జించేశాడు శివన్న. తన ఆకారం మార్చుకున్నాడు. అత్యున్నతమైన ఆకారం ధరించాడు. తనకోసం రకరకాల గృహాలూ, విహారస్థలాలూ నిర్మించాడు. తనకు పరివారంగాని, నౌకర్లుగాని, భృత్యులుగాని, స్నేహితులుగాని, చుట్టాలుగాని, విరోధులుగాని—ఎవ్వరూ అవసరంలేదు.

ఉంటే, మరికొందరు ఆ వివిధ స్వరూపాలన్నీ యథార్థమైనవే, ఆదిశక్తి ఒక నియామక స్వరూప మేమిటని కొందరు వేదాంతు లన్నారు. తనని గురించి ప్రజాభిప్రాయం ఏమిటో ఎప్పటికప్పుడు తెలుసుకుంటున్న శివన్న తన ఏయే స్వరూపాలు బహుజనాదరణ పొందినవో వాటిని ధరించి అక్కడక్కడా సాక్షాత్కారం ఇవ్వసాగాడు ప్రజలకు.

ఈ భీభత్సయుగంలో యుగధర్మాన్ని అనుసరించి ఒక కొత్త మన స్తత్వం ఏర్పడ్డది ప్రజలకి. ఆ మనస్తత్వం ప్రకారం తను భగవంతుడిలో ఒక క్రమం ఉందని తెలుసుకున్నారు. ఆ క్రమాన్ని తన భక్తులద్వారా శివన్న కూడా తెలుసుకున్నాడు. అప్రయత్నంగా శివన్న ఆ క్రమాన్ని అనుసరించి ప్రవర్తించసాగాడు. తన ఉత్కృష్టతను తృణీకరించినవాడు మరుక్షణం భయం కరమైన చావు చచ్చి, భస్మీపటలం అయిపోవలిసిందే. తనను నమ్మినవాడు బాగుపడవలసిందే.

పాతక్రమం పోయిందికాని కొత్తక్రమం వచ్చిందని శివన్న తెలుసుకో లేదు. ఈ కొత్తక్రమాన్ని తనకు క్రమంగా అలవాటు చేసింది భక్తులే. తన ప్రబల విరోధులంతా చచ్చిపోయినారు. ఇక ప్రపంచంలో తనని ఏదోవిధంగా ఆరాధించనివాడు లేడు. రూపభేదాలతో, నామభేదాలతో అందరూ తననే ఆరాధిస్తున్నారు. తనేగా సర్వశక్తి. వాళ్లు దేన్ని ఆరాధించినా అది తనే అవుతున్నాడు. తను క్రమంతప్పి ప్రవర్తించినప్పుడు తన భక్తులు కొందరు ఏడుస్తున్నారు, మరికొందరు తనని నిందించి లేడంటున్నారు. రెండూ తనకు కష్టంగానే ఉన్నై.

మానవు లందరూ చిన్న చిన్న కష్టాలకూ సుఖాలకూ లోనుగావటం పైనుంచి చూడటం శివన్నకి ఇంపుగా ఉంది. కాని వారి కష్టసుఖాలు తన కంటుకపోవటం—తన ఏకాకిత్వం—మాత్రం అతనికి రుచించలేదు. అప్పు డప్పుడూ తానుకూడా తిరగాలనిపించేది. తిరిగేవాడు. ఎవరికో ఒకరికి కని పించి "నేను భగవంతుణ్ణి!" అనేవాడు. తన దర్శనం దొరికినవాడు పొందే పారవశ్యం చూస్తే తనకు కళ్లనీళ్ల పర్యంతమయ్యేది. తనకంటె తన భక్తుడెంత ధన్యజీవి అనిపించేది.

మరికొంతకాలానికి శివన్నకు తన దేవత్వంతో ముఖమొత్తింది. అతను తన వాక్శక్తిని ఉపయోగించి చాలాకాల మయింది. తన భక్తులమీద ప్రత్యేక దృష్టిపుంచి వారిని ఒకకంట కనిపెట్టి ఉండటంకూడా అతనికి విసుగెత్తింది.

అందులో చాలామంది తనను స్మరించుతూకూడా పూర్తిగా మరిచారు. వారికి కావలసింది వారి దైనిక అనుభవం — తన సాన్నిధ్యం కాదు. అలవాటు చొప్పున వారు నిర్లిప్తులై నిత్యం తన నామం — వారు పెట్టిన నామం — స్మరిస్తారు. కాని వారి హృదయాలూ మనస్సులూ తమ తీరు చిన్న చిన్న కష్టాలమీదా బుల్లిబుల్లి సుఖాలమీదా లగ్నమై ఉన్నై.

తనతో వారికి పని అయిపోయింది! తనతో తనకే పని అయిపోయింది!

౨౪

"మళ్లీ పడవ ఇంకోదరి పట్టింది. మనం మళ్లీ ఓడిపోయినాం!" అన్నాడు నారదుడు సరస్వతితో.

"అతన్ని మళ్లీ రెచ్చగొట్టి చూడు!" అన్నది సరస్వతి.

౬

"ఏం దేవరా, తమ దేవత్వం ఎట్లా సాగుతున్నది?" అన్నాడు నారదుడు, శివన్నను సమీపించి.

"దేవుడు చేసేదేమీ లేదు. దేవుడైనవాడు ఏమీ చెయ్యకుండా ఉండటంకంటె చెయ్యవలసినది లేదు!" అన్నాడు శివన్న.

"నీకు పోటీ తగలబోతున్నది. ఇవాళో రేపో, నీకు సంప్రాప్తమైన వాక్శక్తే నీ భార్యకూడా కలగబోతున్నది" అన్నాడు నారదుడు.

"నా భార్యా? ఏంచేస్తుంది వాక్శక్తితో?"

"నువ్వు చేసినపనే!"

"వద్దు! వద్దు! అమాయకుల జీవితాలను నా భార్య అకారణంగా ధ్వంసం చేస్తుంది. వాళ్ళ కష్టాలూ సుఖాలూ వాళ్ళకెంత ఇష్టమో దానికి తెలీదు!" అని శివన్న వాపోసాగాడు.

"మీ రిద్దరూ మీ శక్తిసామర్థ్యాలు ఒకరిమీద ఒకరు చూపరాదూ?"

శివన్న తల అడ్డంగా ఊపాడు. "శక్తి సామర్థ్యాలు తెలిసిపోయిన తరవాత వాటిల్లో ఆనంద మేమున్నది?"

౩

"ఏం నారదా ? మానవకోటి కంతకూ అమోఘవచనం ఇవ్వటం విషయం ఏం నిర్ణయించారు ?" అన్నాడు బ్రహ్మ.

"మొదటి గృహీతకు మొహంమొత్తింది !" అన్నాడు నారదుడు.

"మీ తల్లిగారికో ?" అన్నాడు బ్రహ్మ, సరస్వతికేసి పక్కవాటుగా చూస్తూ.

సరస్వతి తలవిసిరి చరచరా వెళ్లిపోయింది.

బ్రహ్మ బిగ్గరగా నవ్వసాగాడు.